

ประกาศองค์การบริหารส่วนตำบลโละปือซา
เรื่อง ประกาศใช้ธรรมนูญสุขภาพตำบลโละปือซา
องค์การบริหารส่วนตำบลโละปือซา อำเภอฝาง จังหวัดนราธิวาส
*****

ตามที่องค์การบริหารส่วนตำบลโละปือซา ได้ดำเนินการจัดตั้งธรรมนูญสุขภาพตำบลโละปือซา องค์การบริหารส่วนตำบลโละปือซา อำเภอฝาง จังหวัดนราธิวาส โดยตามพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๐ และสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโละปือซาสมัยสามัญ สมัยที่ ๑ ครั้งที่ ๑ วันที่ ๒๒ - ๒๓ เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๖๖ ได้มีมติพิจารณาเห็นชอบด้วย กับร่างธรรมนูญสุขภาพตำบลโละปือซา องค์การบริหารส่วนตำบลโละปือซา อำเภอฝาง จังหวัดนราธิวาส โดยนายอำเภอฝาง และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลโละปือซา ได้ลงนามให้ความเห็นชอบแล้ว เพื่อพัฒนาระบบสุขภาพและสุขภาวะของประชาชนในตำบลโละปือซา โดยบูรณาการทุกภาคส่วนในการกำหนดข้อตกลงธรรมนูญสุขภาพตำบลโละปือซา ร่วมกัน

องค์การบริหารส่วนตำบลโละปือซา จึงประกาศใช้ธรรมนูญสุขภาพตำบลโละปือซา องค์การบริหารส่วนตำบลโละปือซา อำเภอฝาง จังหวัดนราธิวาส ในพื้นที่ตำบลโละปือซาให้ทราบโดยทั่วกัน

ทั้งนี้ ตั้งแต่ วันที่ ๒๒ มีนาคม พ.ศ.๒๕๖๖ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ มีนาคม พ.ศ.๒๕๖๖

(นายจिरเดช ชามาเละ)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโละปือซา

ธรรมนูญสุขภาพตำบลบุะบือซา

องค์การบริหารส่วนตำบลบุะบือซา

อำเภอบึงอ จังหวัดนราธิวาส

คำนำ

การจัดทำธรรมนูญสุขภาพตำบลโบะปือซาเป็นการจัดการตนเอง ถือเป็นเครื่องมือหนึ่งที่เป็นนวัตกรรมของชุมชนที่ได้สร้างและพัฒนาคนรุ่นใหม่ให้เกิดการเรียนรู้จากสิ่งที่ปฏิบัติ การค้นคว้า ค้นหา วิเคราะห์ปัญหา พัฒนาแผนกิจกรรม โครงการ ดำเนินการขับเคลื่อน เชื่อมโยง ยกระดับกระบวนการพัฒนา เพื่อให้สังคม ชุมชน ตำบล และหมู่บ้านเป็นแนวทางปฏิบัติ กฎ กติกา หรือข้อตกลงร่วมกัน การอยู่ร่วมกันของคนในตำบล โดยใช้หลักประชาธิปไตยชุมชนและเป็นฉันทามติ เพื่อใช้ร่วมกัน ดำเนินการและแก้ไขปัญหาในชุมชนได้สำเร็จ สร้างความเชื่อมั่น เห็นคุณค่า เกิดการขยายเชื่อมโยงทำให้เกิดพลังภาคีของชุมชนจัดการตนเอง อำนาจของการจัดการตนเองนั้นเป็นเครื่องมือสำคัญ โดยใช้ธรรมนูญสุขภาพตำบลโบะปือซา ออกมาปฏิบัติโดยความเห็นชอบของทุกฝ่ายของชุมชน ตำบล กระบวนการแต่ละขั้นตอนเป็นสิ่งที่ไปเสริมสร้างประชาธิปไตยชุมชน

องค์การบริหารส่วนตำบลโบะปือซา เห็นความสำคัญของการก่อให้เกิดการจัดทำธรรมนูญสุขภาพตำบลโบะปือซา สู่การจัดการตนเอง โดยให้คณะกรรมการธรรมนูญสุขภาพตำบลโบะปือซาเป็นกลไกสำคัญในการเชื่อมโยงหน่วยงานภาคีและผู้มีจิตอาสาในการที่จะพัฒนาชุมชนให้มีความเข้มแข็ง นำไปสู่การจัดการตนเอง สร้างความอยู่เย็นเป็นสุขและนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงของชุมชนให้สอดคล้องกับปัจจัยขั้นพื้นฐานในแต่ละด้านของชุมชนและเหมาะสมกับสภาพการณ์การเปลี่ยนแปลง จึงเห็นควรจัดทำธรรมนูญสุขภาพตำบลโบะปือซา เพื่อเป็นเครื่องมือกำหนดทิศทางการพัฒนาของตำบลให้มีความเข้มแข็งอย่างยั่งยืนต่อไป

งานกฎหมายและคดี สำนักปลัด
องค์การบริหารส่วนตำบลโบะปือซา

สารบัญ

	หน้า
ธรรมนูญสุขภาพตำบลบุษบือซา	๑
นิยามศัพท์	๑
หมวด ๑ ปรัชญาและแนวคิดหลักของระบบสุขภาพ	๔
หมวด ๒ คุณลักษณะที่พึงประสงค์และเป้าหมายของระบบสุขภาพ	๔
หมวด ๓ การจัดให้มีหลักประกันและความคุ้มครองให้เกิดสุขภาวะ	๔
หมวด ๔ การสร้างเสริมสุขภาพ	๔
หมวด ๕ การป้องกันและควบคุมโรคและปัจจัยที่คุกคามสุขภาพ	๕
หมวด ๖ การบริการสาธารณสุขและการควบคุมคุณภาพ	๕-๖
หมวด ๗ การส่งเสริม สนับสนุน การใช้และการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสุขภาพ การแพทย์แผนไทย	๖
หมวด ๘ การคุ้มครองผู้บริโภค	๖
หมวด ๙ การสร้างและเผยแพร่องค์ความรู้ด้านสุขภาพ	๗
หมวด ๑๐ การสร้างและพัฒนาบุคลากรด้านสาธารณสุข	๗
หมวด ๑๑ หลีกเลียงอบายมุข	๗
หมวด ๑๒ การสร้างเสริมสุขภาพดี ซีวีมีสุข	๗-๘
หมวด ๑๓ สร้างงานพัฒนาคน	๘-๙
หมวด ๑๔ อนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณี	๙
หมวด ๑๕ การอนุรักษ์และพัฒนา ภูมิปัญญาท้องถิ่น	๙
หมวด ๑๖ รั้งสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยว	๑๐
หมวด ๑๗ บทเฉพาะกาล	๑๑

ธรรมนูญสุขภาพตำบลบุปะปือซา

*****

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔๓ บุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิ

(๑) อนุรักษ์ ปั่นฟู หรือส่งเสริมภูมิปัญญา ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และจารีตประเพณีอันดีงาม ทั้งของท้องถิ่นและของชาติ

(๒) จัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืนตามวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ

(๓) เข้าชื่อกันเพื่อเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐให้ดำเนินการใดอันจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนหรือชุมชน หรืองดเว้นการดำเนินการใดอันจะกระทบต่อความเป็นอยู่อย่างสงบสุขของประชาชนหรือชุมชน และได้รับแจ้งผลการพิจารณาโดยรวดเร็ว ทั้งนี้ หน่วยงานของรัฐต้องพิจารณาข้อเสนอแนะนั้นโดยให้ประชาชนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพิจารณาด้วยตามวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ

(๔) จัดให้มีระบบสวัสดิการของชุมชน

และพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ หมวด ๕ มาตรา ๔๖ มาตรา ๔๗ และมาตรา ๔๘ ซึ่งว่าด้วยรัฐธรรมนูญระบบสุขภาพแห่งชาติ เป็นเครื่องมือและกลไกที่ให้โอกาสประชาชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ใช้เป็นเครื่องมือในการกำกับ ดูแล สุขภาพของประชาชน ภายใต้ศักยภาพของทรัพยากรได้เหมาะสม สอดคล้องบริบทของพื้นที่ด้วยหลักการมีส่วนร่วมและการพึ่งตนเอง

ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลบุปะปือซา อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส ได้ตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องดังกล่าว จึงจัดทำ “ธรรมนูญสุขภาพตำบลบุปะปือซา” ขึ้น โดยกำหนดข้อตกลงไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ธรรมนูญนี้เรียกว่า “ธรรมนูญสุขภาพตำบลบุปะปือซา พ.ศ.๒๕๖๕”

ข้อ ๒ การประกาศใช้ธรรมนูญสุขภาพตำบลบุปะปือซา ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นต้นไป

นิยามศัพท์

ข้อ ๓ ในธรรมนูญนี้

“การมีส่วนร่วม” หมายความว่า การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมใด ๆ ในลักษณะของการร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการ ร่วมรับประโยชน์ร่วมติดตามประเมินผล และตรวจสอบ

“สุขภาพ” หมายความว่า ภาวะของมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางกาย ทางจิต ทางปัญญา และทางสังคม เชื่อมโยงกันเป็นองค์รวมอย่างสมดุลของประชาชนในตำบลบุปะปือซา

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า องค์การบริหารส่วนตำบลบุปะปือซา

“คุณธรรม” หมายความว่า คุณงามความดี ที่วิญญูชนพึงสำนึกในจิตใจของตน ในเรื่องความจริง ความดี ความงาม และใช้เป็นหลักในการดำเนินชีวิต

“จริยธรรม” หมายความว่า แนวทางแห่งความประพฤติที่ยึดหลักคุณธรรม

“มนุษยธรรม” หมายความว่า ธรรมของคน ธรรมที่มนุษย์พึงมีต่อกัน มีเมตตากรุณา เป็นต้น

“เศรษฐกิจพอเพียง” หมายความว่า แนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์

“ความพอเพียง” หมายความว่า ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอ สมควรต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน

“ธรรมาภิบาล” หมายความว่า คุณลักษณะของการบริหารหรือการปกครองเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจ มีคุณภาพและเกิดความคุ้มค่า ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น มีการปรับปรุงภารกิจให้ทันต่อสถานการณ์ ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวก ตอบสนองความต้องการของประชาชน และมีการประเมินผลการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ การดำเนินการตามหลักธรรมาภิบาล ต้องยึดหลักการมีส่วนร่วม หลักความโปร่งใส หลักความรับผิดชอบและตรวจสอบได้ หลักประสิทธิภาพและประสิทธิผล และหลักนิติธรรม

“การสร้างเสริมสุขภาพ” หมายความว่า การกระทำที่มุ่งส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคคลมีสุขภาพะทางกาย จิตใจ ปัญญาและสังคม โดยสนับสนุนพฤติกรรมบุคคลและการจัดการสิ่งแวดล้อมและสภาพแวดล้อม เพื่อส่งเสริมสุขภาพและคุณภาพชีวิตที่ดีของบุคคล ครอบครัว ชุมชน และสังคม

“หลักประกันสุขภาพ” หมายความว่า การส่งเสริมให้ประชาชนตำบลลุ่มโบะปือซา เข้าถึงบริการสาธารณสุขได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ การเสริมสร้างสุขภาพ การป้องกันโรค การตรวจวินิจฉัยโรค การรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสมรรถภาพที่จำเป็นต่อสุขภาพและการดำรงชีวิต

“นโยบายสาธารณะ” หมายความว่า ทิศทางหรือแนวทางที่สังคมโดยรวมเห็นว่า หรือเชื่อว่าควรจะดำเนินการไปในทิศทางนั้น

“โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล” หมายความว่า โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลลุ่มโบะปือซา มีหน้าที่ในการให้บริการด้านรักษาพยาบาล ควบคุมป้องกันโรค ส่งเสริมสุขภาพ ฟื้นฟูสภาพ ตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และยึดหลักให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพ

“บุคลากรทางสาธารณสุข” หมายความว่า นักวิชาการสาธารณสุข หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่

“การป้องกันโรค” หมายความว่า การกระทำหรืองดเว้นกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อไม่ให้เกิดการเจ็บป่วย หรือเป็นโรค และการป้องกันไม่ให้เกิดซ้ำ ในกรณีที่เกิดจากการเจ็บป่วยหรือเป็นโรคแล้ว สามารถแบ่งออกได้เป็น ๓ ระดับ คือ การป้องกันก่อนการเกิดโรคหรือก่อนการเจ็บป่วย การป้องกันโรคในระยะเวลาที่เกิดโรคหรือเจ็บป่วยขึ้นแล้ว และการป้องกันโรคและฟื้นฟูสภาพเมื่อหายจากการเจ็บป่วยแล้ว

“การควบคุมโรค” หมายความว่า การควบคุมโรคระบาด โรคไม่ติดต่อ โรคติดต่อ โรคติดต่ออันตรายต่าง ๆ รวมทั้งโรคที่เกิดจากการปนเปื้อนของสารต่าง ๆ ในสิ่งแวดล้อมและอาหาร และโรคอื่น ๆ ที่สามารถลดความสูญเสียสุขภาพ ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในตำบลลุ่มโบะปือซา

“การบริการสาธารณสุข” หมายความว่า การบริการต่าง ๆ อันเกี่ยวกับการสร้างเสริมสุขภาพการป้องกันและควบคุมโรคและปัจจัยที่เสี่ยงต่อสุขภาพ การตรวจวินิจฉัยและบำบัดสภาวะความเจ็บป่วยและการฟื้นฟูสมรรถภาพของบุคคล ครอบครัว และชุมชน

“ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสุขภาพ” หมายความว่า องค์ความรู้ ความคิด ความเชื่อ และความชำนาญในการดูแลสุขภาพโดยอาศัยความรู้ที่ได้สั่งสม ถ่ายทอด และพัฒนาสืบต่อกันมาในท้องถิ่น ซึ่งรวมถึงการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านและการแพทย์ทางเลือกอื่น ๆ ที่ประชาชนและชุมชนตำบลลุมปะป้อซา ใช้ในการดูแลสุขภาพอย่างสอดคล้องกับท้องถิ่นนั้น ๆ ด้วย

“การแพทย์แผนไทย” หมายความว่า การดูแลสุขภาพโดยอาศัยความรู้ หรือตำราการแพทย์แบบไทยที่ได้สั่งสม ถ่ายทอด และพัฒนาสืบต่อกันมา หรือตามการศึกษาจากสถานศึกษาที่รับรองโดยกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ ทั้งนี้ ให้ครอบคลุมการใช้เครื่องมือวิทยาศาสตร์การแพทย์บางอย่างประกอบการวินิจฉัยและการบำบัดโรคตามที่กฎหมายกำหนด

“การแพทย์พื้นบ้าน” หมายความว่า การดูแลสุขภาพโดยอาศัยความรู้ที่ได้สั่งสม ถ่ายทอด และพัฒนาสืบต่อกันมาซึ่งมีลักษณะเฉพาะที่สอดคล้องกับวัฒนธรรม จารีต ประเพณี และทรัพยากรของชุมชนท้องถิ่น และเป็นที่ยอมรับของชุมชนท้องถิ่นนั้น

“หมอพื้นบ้าน” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีความรู้ความสามารถในการดูแลสุขภาพโดยอาศัยภูมิปัญญาการแพทย์พื้นบ้าน

“กำลังคนด้านสุขภาพ” หมายความว่า บุคคลหรือกลุ่มคนที่มีบทบาทในด้านการสร้างเสริมสุขภาพ การรักษาพยาบาล การป้องกันโรค และการฟื้นฟูสมรรถภาพ ซึ่งรวมถึงบุคลากรด้านสาธารณสุข ผู้ประกอบวิชาชีพด้านสาธารณสุข บุคลากรสายสนับสนุน บุคลากรทางการแพทย์แผนไทยการแพทย์พื้นบ้านและการแพทย์ทางเลือก อาสาสมัครด้านสุขภาพต่าง ๆ แกนนำและเครือข่ายสุขภาพตลอดจนบุคคลต่าง ๆ ที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพในตำบลลุมปะป้อซา

“ระบบการเงินการคลังด้านสุขภาพ” หมายความว่า การจัดการทางการเงินการคลัง โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพและหลักประกันการเข้าถึงบริการสาธารณสุขอย่างถ้วนหน้า และอย่างมีประสิทธิภาพ

หมวด ๑

ปรัชญาและแนวคิดหลักของระบบสุขภาพ

ข้อ ๔ ประชาชนตำบลอุบลบัวบาน มีหน้าที่ร่วมกันในการขับเคลื่อนการพัฒนาาระบบสุขภาพที่ดี จากแนวทางบริโภคนิยมไปสู่แนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งการดำเนินชีวิตตามหลักศาสนา จารีต และประเพณี เพื่อสร้างความเข้มแข็งด้านสุขภาพกาย จิต ปัญญาและสังคม

ข้อ ๕ ประชาชนตำบลอุบลบัวบาน ร่วมกันให้ความสำคัญด้านสุขภาพเทียบเท่าด้านการประกอบอาชีพและสังคม

หมวด ๒

คุณลักษณะที่พึงประสงค์และเป้าหมายของระบบสุขภาพ

ข้อ ๖ ระบบสุขภาพของประชาชนในตำบลอุบลบัวบาน จะต้องสอดคล้องกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรม ชุมชนทั้งระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ ยึดหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน ส่งเสริมการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ส่งเสริมการพึ่งตนเองและยึดแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ข้อ ๗ เป้าหมายด้านสุขภาพของประชาชนตำบลอุบลบัวบาน คือ การร่วมกันสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกันโรครักษาอย่างทันเวลาที่ เมื่อมีอาการเจ็บป่วย และการฟื้นฟูสุขภาพหลังการเจ็บป่วยทุกครั้ง

หมวด ๓

การจัดให้มีหลักประกันและความคุ้มครองให้เกิดสุขภาพ

ข้อ ๘ ประชาชนตำบลอุบลบัวบานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตระหนักและจัดให้มีการป้องกันภัยจากการประกอบอาชีพ และเตรียมความพร้อมรับภัยพิบัติทางธรรมชาติในพื้นที่ตำบลอุบลบัวบาน

ข้อ ๙ ประชาชนตำบลอุบลบัวบาน ต้องได้รับการคุ้มครองตามหลักประกันสุขภาพที่ครอบคลุมประชาชนทุกคน

หมวด ๔

การสร้างเสริมสุขภาพ

ข้อ ๑๐ สนับสนุนให้หน่วยบริการสาธารณสุขตำบลอุบลบัวบาน มีบริการเชิงรุกอย่างต่อเนื่อง

ข้อ ๑๑ สนับสนุนให้มีการติดตามประเมินผล และทำรายงานวิจัยชุมชนด้านสุขภาพของประชาชนตำบลอุบลบัวบานอย่างต่อเนื่อง

ข้อ ๑๒ จัดให้มีระบบเตือนภัยด้านสุขภาพ ที่ประชาชนยอมรับและสามารถนำไปใช้ได้จริง ในพื้นที่ ตำบลโละบือซา

ข้อ ๑๓ กำหนดให้พื้นที่ตำบลโละบือซา เป็นพื้นที่ลดเสียง ลดโรค ปรับพฤติกรรมการดำรงชีวิตตาม หลัก ๓๐. ๒๕.

ข้อ ๑๔ สนับสนุนให้มีการพัฒนาความรู้แก่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ตำบลโละบือซาอย่างต่อเนื่อง

ข้อ ๑๕ องค์การบริหารส่วนตำบลโละบือซา เป็นหน่วยงานหลักในการสนับสนุนให้ชุมชน องค์การ ร่วมเป็นภาคีเครือข่าย ในการสร้างสุขภาพและการออกกำลังกายที่เหมาะสม

ข้อ ๑๖ สถาบันครอบครัวและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุน ให้ชุมชนมีการดำเนินงานด้านครอบครัว อบอุ่นอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

หมวด ๕

การป้องกัน การควบคุมโรคและปัจจัยที่คุกคามสุขภาพ

ข้อ ๑๗ สัตว์เลี้ยงในตำบลโละบือซา ได้รับการดูแลวัคซีนป้องกันและระงับโรคจากองค์การบริหาร ส่วนตำบลโละบือซาทุกปี

ข้อ ๑๘ ทุกครัวเรือนร่วมกันป้องกัน กำจัดลูกน้ำยุงลายในบริเวณบ้านของตน ภายหลังจากมีการตรวจ พบลูกน้ำยุงลายในครัวเรือนใดครัวเรือนหนึ่ง ครัวเรือนนั้นจักต้องปฏิบัติตามมติของชุมชน เพื่อร่วมกำจัดลูกน้ำ ยุงลายต่อไป

ข้อ ๑๙ ทุกครัวเรือนจะต้องร่วมกันป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านโรคภัยไข้เจ็บ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้าน การใช้สารเคมี ด้านพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ด้านยาเสพติด และปัญหาด้านสังคม

หมวด ๖

การบริการสาธารณสุขและการควบคุมคุณภาพ

ข้อ ๒๐ สถานบริการสาธารณสุขตำบลโละบือซา สนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพและการทำงานเชิง รุกในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาสุขภาพของประชาชนร่วมกับท้องถิ่น ชุมชนและหน่วยงานของรัฐ และ เชื่อมต่อกับระบบบริการสาธารณสุขระดับอื่น

ข้อ ๒๑ องค์การบริหารส่วนตำบลโละบือซา มีหน้าที่รับผิดชอบสนับสนุนการจัดบริการสาธารณสุข ที่จำเป็น เร่งด่วน

ข้อ ๒๒ องค์การบริหารส่วนตำบลโละบือซา สนับสนุนให้มีการพัฒนาระบบบริการสาธารณสุข สำหรับประชากรกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ และมีความจำกัดในเข้าถึงการบริการสาธารณสุข ได้แก่ เด็ก เยาวชน

หมวด ๙ การสร้างและเผยแพร่องค์ความรู้ด้านสุขภาพ

ข้อ ๒๙ องค์การบริหารส่วนตำบลบือซา มีบทบาทหน้าที่ในการสร้างความรู้ด้านสุขภาพ และให้องค์การบริหารส่วนตำบลบือซา จัดสรรงบประมาณอย่างเหมาะสมให้แก่กลุ่มองค์กรในพื้นที่ เพื่อให้มีส่วนร่วมในการสร้าง การจัดการ การสื่อสาร และการเผยแพร่ความรู้ด้านสุขภาพ

ข้อ ๓๐ ทุกครัวเรือนในตำบลบือซา มีหน้าที่เข้าร่วมประชาคมหมู่บ้านในแต่ละครั้งโดยมีตัวแทนครัวเรือนในการเข้าร่วมประชาคม

หมวด ๑๐ การสร้างและพัฒนาบุคลากรด้านสาธารณสุข

ข้อ ๓๑ ให้องค์การบริหารส่วนตำบลบือซา สนับสนุนระบบการผลิต ที่ให้บุคคลจากชุมชนในท้องถิ่น มีโอกาสเข้าศึกษาและพัฒนา เพื่อกลับไปปฏิบัติหน้าที่เป็นบุคลากรด้านสาธารณสุขในตำบลบือซา โดยเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนและองค์กรปกครองท้องถิ่นอย่างใกล้ชิด

หมวด ๑๑ หลักเลี้ยงอบายมุข

ข้อ ๓๒ ประชาชนตำบลบือซา ร่วมสร้างสรรค์สังคมสิ่งที่ดีงาม โดยการส่งเสริมกิจกรรมและมาตรการทางสังคม เพื่อลดอบายมุขในตำบลบือซา

ข้อ ๓๓ ประชาชนตำบลบือซา ส่งเสริมการดำเนินชีวิตที่ดีงาม ร่วมสร้างสรรค์สังคม โดยละเว้นจากอบายมุข

หมวด ๑๒ การสร้างเสริมสุขภาพดี ชีวิตมีสุข

ข้อ ๓๔ ประชาชนตำบลบือซา ได้รับการบริการด้านสุขภาพด้านส่งเสริม ป้องกัน รักษาและฟื้นฟูสุขภาพจาก หน่วยบริการด้านสุขภาพในตำบลบือซา ที่มีคุณภาพและมาตรฐานอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน

ข้อ ๓๕ ประชาชนตำบลบือซา ร่วมกันสร้างเสริมสุขภาพ เพื่อป้องกันการเกิดโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง และโรคที่เกิดจากพฤติกรรมสุขภาพ การลดรับประทานอาหาร หวาน มัน เค็ม นัว เช่น เบาหวาน ความดัน

โลหิตสูง โรคอ้วน โรคซึมเศร้า โรคเครียด โรคไตวาย และเข้ารับการตรวจคัดกรองสุขภาพตามชุดสิทธิประโยชน์ อย่างครบถ้วนที่หน่วยบริการสาธารณสุขใกล้บ้าน

ข้อ ๓๖ ประชาชนตำบลอุโบะปือซา ได้รับข่าวสารและร่วมกันพัฒนาสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันการเกิดโรคติดต่อ โรคตามฤดูกาล ภัยสุขภาพ ที่สามารถควบคุมป้องกันได้ ด้วยหลัก ๕ป. ๑ข. ป้องกันโรคใช้เลือดออก และควบคุมป้องกันโรคอื่น ๆ เช่น โรคอุจจาระร่วง โรคไข้หวัดใหญ่ โรคฉี่หนู โรคตาแดง โรคมือเท้าปาก โรคฉี่หนู โรคที่มากับสวนยาง และโรคไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ ๒๐๑๙ อย่างทันท่วงที

ข้อ ๓๗ ประชาชนตำบลอุโบะปือซา ช่วยกันดูแล แบ่งปัน กลุ่มประชาชนผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้ป่วย อัมพฤกษ์ อัมพาต ผู้สูงอายุ ผู้ป่วยจิตเวช ให้ได้รับการดูแลและเอาใจใส่จากคนในครอบครัว ชุมชน หน่วยงานของรัฐ ให้ได้รับสิทธิและประโยชน์ สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีศักดิ์ศรีและมีความสุข

ข้อ ๓๘ ประชาชนตำบลอุโบะปือซา ใส่ใจในสุขภาพปรุงอาหารและรับประทานอาหารที่ถูกสุขลักษณะ อาหารสะอาด รสชาติอร่อย ปรุงสุก

ข้อ ๓๙ ประชาชนตำบลอุโบะปือซา มีสิทธิคุ้มครองสุขภาพตนเอง จากภัยสุขภาพที่เกิดจากใช้สารเคมี จากการทางการเกษตรต่าง ๆ เช่น ยาฆ่าหญ้า ยาฆ่าแมลง มีการรณรงค์สารอินทรีย์ชีวภาพ เข้ามาใช้ในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมในตำบลอุโบะปือซา

ข้อ ๔๐ ประชาชนตำบลอุโบะปือซา ร่วมกันป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคขาดสารไอโอดีน โดยความร่วมมือกันของชุมชนและองค์การบริหารส่วนตำบลอุโบะปือซา

ข้อ ๔๑ ประชาชนตำบลอุโบะปือซา ได้รับการสนับสนุนให้มี และร่วมกันรักษาสถานที่ สร้างเสริมสุขภาพในชุมชน อุปกรณ์การออกกำลังกายที่ประชาชนในตำบลอุโบะปือซา

ข้อ ๔๒ ประชาชนตำบลอุโบะปือซา ผู้นำชุมชน อาสาสมัครด้านสุขภาพ หน่วยบริการสาธารณสุข และองค์การบริหารส่วนตำบลอุโบะปือซาประสานงาน พัฒนาการบริการดูแลสุขภาพของประชาชนในตำบลอุโบะปือซา ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อ ๔๓ ประชาชนตำบลอุโบะปือซา สร้างและปรับปรุงสิ่งแวดล้อมในชุมชน เพื่อลดอุบัติเหตุทางการจราจร และมีกติการ่วมกัน เพื่อเป็นแนวทางถือปฏิบัติของคนในชุมชน

หมวด ๑๓

สร้างงานพัฒนาคน

ข้อ ๔๔ ประชาชนตำบลอุโบะปือซา ได้รับการสนับสนุนให้ทุกคน ทุกครอบครัวในตำบลอุโบะปือซา มีงานทำ ประกอบอาชีพสุจริต มีความมั่นคง มีรายได้เพียงพอ ลดการว่างงาน

ข้อ ๔๕ ประชาชนตำบลอุโบะปือซา ได้รับการส่งเสริมการประกอบอาชีพและรักษาอาชีพ ตามวิถีชีวิตชุมชน แบบพอเพียง

สตรี ผู้พิการหรือทุพพลภาพ ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาสในสังคม อย่างเป็นระบบ ครบวงจร และมีประสิทธิภาพ อย่างเท่าเทียมกัน

หมวด ๗

การส่งเสริม สนับสนุน การใช้และการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสุขภาพ การแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านและการแพทย์ทางเลือกอื่น ๆ

ข้อ ๒๓ องค์การบริหารส่วนตำบลลู่โบะปือซา รพ.สต.ลู่โบะปือซา ส่งเสริม สนับสนุน การใช้และการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสุขภาพ การแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน และการแพทย์ทางเลือกอื่น ๆ

ข้อ ๒๔ องค์การบริหารส่วนตำบลลู่โบะปือซา และสถานศึกษาในพื้นที่ตำบลลู่โบะปือซา สนับสนุน การค้นหา และจัดหาข้อมูลคลังปัญญาท้องถิ่นเพื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

หมวด ๘

การคุ้มครองผู้บริโภค

ข้อ ๒๕ จัดให้มีคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคระดับตำบลลู่โบะปือซา โดยมีหน้าที่ดูแลสุขภาพประชาชน โดยให้องค์การบริหารส่วนตำบลลู่โบะปือซา สนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

ข้อ ๒๖ ร้านค้าในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลลู่โบะปือซา ต้องเข้าร่วมเป็นสมาชิกชมรมคุ้มครองผู้บริโภค เพื่อการควบคุมดูแลตามข้อตกลงร่วมกัน เน้นการจำหน่ายสินค้าและบริการที่ถูกต้องปลอดภัย ลดหรืองดการจำหน่ายสินค้าที่ทำลายสุขภาพ

ข้อ ๒๗ เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ ผู้ด้อยโอกาสในตำบลลู่โบะปือซา ต้องได้รับความคุ้มครองเป็นพิเศษตามสิทธิที่กฎหมายกำหนด และต้องได้รับโอกาสในการพัฒนาทักษะชีวิต รู้เท่าทันสื่อ มีส่วนร่วมในการคุ้มครองผู้บริโภค ทั้งนี้ การสื่อสารให้ข้อมูล ต้องมีความเหมาะสมตามวัย และสภาพของบุคคล เข้าถึงได้ง่าย เข้าใจง่าย และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

ข้อ ๒๘ ให้องค์การบริหารส่วนตำบลลู่โบะปือซา กำหนดนโยบาย และจัดให้มีแผนงบประมาณ ข้อบัญญัติท้องถิ่น และกลไกในการคุ้มครองผู้บริโภค โดยบูรณาการงานคุ้มครองผู้บริโภคเข้าไปเป็นภารกิจหลักของแผน โดยการมีส่วนร่วมของผู้บริโภคและผู้เกี่ยวข้องในตำบลลู่โบะปือซา

ข้อ ๔๖ ประชาชนตำบลลูโบะปือซา ร่วมกันจัดสถานที่ เพื่อรองรับผลิตภัณฑ์และผลผลิตทางการเกษตร กลุ่มอาชีพต่าง ๆ

ข้อ ๔๗ ประชาชนตำบลลูโบะปือซา ได้รับการพัฒนาศักยภาพ ความรู้ ความสามารถและงบประมาณการจัดตั้งกลุ่มอาชีพเสริม ผลิตภัณฑ์ สินค้าต่าง ๆ เพื่อสร้างรายได้ให้แก่คนในชุมชนในตำบลลูโบะปือซา จากองค์การบริหารส่วนตำบลลูโบะปือซา

ข้อ ๔๘ ประชาชนตำบลลูโบะปือซา ร่วมกันปลูกพืชผักสวนครัว รั้วกินได้ ทุกครัวเรือน เพื่อลดรายจ่ายฟุ่มเฟือย และคงไว้ซึ่งความเป็นอยู่ตามปรัชญาแบบเศรษฐกิจพอเพียง

ข้อ ๔๙ ประชาชนตำบลลูโบะปือซา มีการส่งเสริมกลุ่มบุคคลและกลุ่มอาชีพให้มีศักยภาพ เพิ่มทักษะเพื่อป้องกันการเอารัดเอาเปรียบทางสังคม ความรุนแรง และป้องกันปัญหาทางสังคม เช่น กลุ่มส่งเสริมจิตอาสา กลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขชุมชน กลุ่มผู้ประกอบการร้านค้า อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน แกนนำเด็กและเยาวชน กลุ่มสตรี

หมวด ๑๔

อนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณี

ข้อ ๕๐ ประชาชนตำบลลูโบะปือซา ส่งเสริมและอนุรักษ์งานวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น

หมวด ๑๕

การอนุรักษ์และพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น

ข้อ ๕๑ ประชาชนตำบลลูโบะปือซา ร่วมกันส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น สืบค้น เรียนรู้ประวัติศาสตร์ สืบสานวัฒนธรรม

ข้อ ๕๒ ประชาชนตำบลลูโบะปือซา ร่วมพัฒนาภูมิปัญญาในท้องถิ่น ให้สามารถนำมาใช้และเกิดประโยชน์สูงสุดในการดำเนิน เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้แก่เยาวชนรุ่นหลัง

ข้อ ๕๓ ประชาชนตำบลลูโบะปือซา ร่วมกันอนุรักษ์และส่งเสริมการปลูก ใช้สมุนไพร รวมทั้งการแปรรูป เพื่อใช้ในชุมชนได้อย่างเหมาะสม

หมวด ๑๖

รักษาสีสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยว

ข้อ ๕๔ ประชาชนตำบลอุโบะปือซา ร่วมกันดูแลรักษาความสะอาดที่สาธารณประโยชน์ มัสยิด ที่ประชาชนใช้ร่วมกัน

ข้อ ๕๕ ประชาชนตำบลอุโบะปือซา ร่วมกันรักษาสีสิ่งแวดล้อมในชุมชน ให้สะอาดเรียบร้อย ไม่เป็นแหล่งเพาะพันธุ์เชื้อโรค ไม่ส่งกลิ่นเหม็นรบกวนคนในชุมชน และคัดแยกขยะในครัวเรือน

ออกเป็น ๔ ประเภท ดังต่อไปนี้

(๑) ขยะที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ เช่น ขวดพลาสติก กระดาษ

(๒) ขยะเปียกเศษอาหาร ทำปุ๋ยหมักชีวภาพ

(๓) ขยะมีพิษ ที่ต้องเก็บรวบรวม แล้วนำไปกำจัดอย่างถูกวิธี เช่น หลอดไฟ ถ่านไฟฉาย ขวดบรรจุภัณฑ์สารเคมีต่าง ๆ

(๔) ขยะทั่วไป จะต้องมีการจัดเก็บอย่างถูกวิธีและจะต้องทิ้งในจุดและเวลาที่กำหนด

ข้อ ๕๖ ประชาชนตำบลอุโบะปือซา ร่วมกันควบคุมสิ่งปฏิกูล น้ำหมักชีวภาพ น้ำทิ้งในครัวเรือน มูลของสัตว์เลี้ยง ไม่ให้ส่งกลิ่นรบกวนบุคคลอื่นในชุมชน และไม่ปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำ บ้านเรือน

ข้อ ๕๗ ประชาชนตำบลอุโบะปือซา ร่วมกันดูแลตัดหญ้า ทำความสะอาดพื้นที่สาธารณะ ไม่ปล่อยให้หญ้าและวัชพืชขึ้นรกบดบัง ความสวยงามทางธรรมชาติและชุมชนอย่างสม่ำเสมอ

ข้อ ๕๘ ประชาชนตำบลอุโบะปือซา ที่มีพื้นที่ทางการเกษตร ลดใช้สารเคมี ยาปราบศัตรูพืช ยาฆ่าแมลง เพื่อป้องกันสารเคมีทำลายสิ่งแวดล้อม

ข้อ ๕๙ ประชาชนตำบลอุโบะปือซา ร่วมกันอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ต่าง ๆ ที่มีอยู่ในชุมชน

ข้อ ๖๐ ประชาชนตำบลอุโบะปือซา หรือผู้ประกอบการร้านค้า ไม่เอารถเอาเปรียบผู้บริโภค

ข้อ ๖๑ ประชาชนตำบลอุโบะปือซา ร่วมพัฒนาและอนุรักษ์การท่องเที่ยว

ข้อ ๖๒ ประชาชนตำบลอุโบะปือซา ร่วมกันพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้สะอาด ดูแลความสะอาดร้านค้า และการสุขาภิบาลอาหาร ให้ถูกสุขลักษณะ

ข้อ ๖๓ ประชาชนตำบลอุโบะปือซา ร่วมใจไม่รุกรานพื้นที่สาธารณะ ไม่แสดงความเป็นเจ้าของบริเวณพื้นที่ส่วนรวม เพื่อป้องกันการเกิดความขัดแย้ง

หมวด ๑๗
บทเฉพาะกาล

ข้อ ๖๔ การแก้ไขเพิ่มเติมธรรมนูญสุภาพฉบับนี้ ต้องยึดหลักเหตุผล ความจำเป็น และประโยชน์ที่จะ
เกิดแก่ประชาชนตำบลลูโบะปือซาเป็นหลัก

ประกาศ ณ วันที่ เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๖

(ลงชื่อ)

(นายจिरเดช ชามาเละ)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลลูโบะปือซา

ความเห็นนายอำเภอเมือง

เห็นชอบ

(นายกิตติพงษ์ อ่าพันธ์)

นายอำเภอเมือง